

Previdni in pripravljeni, saj nevarnost stalno preži

Visokogorje Priporočila **Planinske zveze Slovenije** pred začetkom poletne sezone v gorah. Število nesreč in intervencij gorskih reševalcev v zadnjih letih narašča vzporedno z vse večjim številom planincev

Albert Voncina

LJUBLJANA Relativno hladen in deževen maj ter nadpovprečno nestanovitni junij sta nekoliko zakasnila poletno sezono v gorah, s povišanjem temperatur pa bo vendarle kmalu na počil čas za osvojitve tudi višjih vrhov, čeprav bo zaradi navedenih razlogov v visokogorju najbrž še nekaj časa več snega, kar pomeni večja nevarnost in torej dodatna previdnost, ki v hribih nikoli ni od več.

Tudi zaradi tega so na **Planinski zvezi Slovenije**, ki je referenčni organ za **planinska društva** v zamejstvu, pred začetkom poletne sezone opozorili na primerno opremo za obisk gora in na nevarnosti, ki prežijo na gornike. Da bi bilo nesreč čim manj, se morajo v gore odpraviti le pripravljeni in primerno opremljeni, so priporočeni na **PZS**.

Nasvet zglada banalen, je pa v bistvu nujen glede na to, da smo bili v prejšnjih letih priča porastu števila nesreč in intervencij v gorah, tako v Italiji kot Sloveniji in Furlaniji – Julijski krajini. To je nedvomno posledica bistveno večjega števila ljudi, ki se odpravljajo v hribe – pravi »bum« je pohodništvo doživelo med in po pandemiji novega koronavirusa. Večje število ljudi torej matematično prinaša več nesreč, izpostaviti pa je tudi treba, da se v zadnjih časih v visokogorje večkrat odpravljajo ljudje, ki nimajo ustreznega znanja in izkušenj in ki večkrat naskakujejo vrhove, ki so najbrž prezahtevni za začetnike. To seveda tudi vpliva na porast poškodb in smrti.

V Sloveniji 27, v Italiji 444 žrtev

Da naraščata tako število nesreč kot žrtev, potrjujejo številk, ki jih objavljajo gorski reševalci. Slednji so v Italiji leta 2022 posredovali 10.367-krat, kar je skoraj 10 % več kot leta 2021, pomagali pa so 5823 poškodovanim ljudem, medtem ko je 444 oseb umrlo (+13,5 %). Največkrat so posegli zaradi zdrsa ali padca (45,9 %), medtem ko so npr. drugi razlogi, kot slabost (13,7 %), ali slabe vremenske razmere (3,7 %) manj pogosti. Kar polovico vseh letnih intervencij so izvedli poleti oz. med junijem, julijem avgustom in septembrom, zanimivo pa je tudi, da so v FJK gorski reševalci opravili 3,9 % vseh državnih intervencij, kar uvršča našo deželo, ki nedvomno ne izstopa po številu prebivalcev (izstopa pa po številu hribov in planincev), na sedmo mesto v Italiji.

Visoke so tudi številk v Sloveniji, kjer so se morali gorski reševalci lani spopasti s 27 primeri smrti v gorah, lažjih po-

škodb je bilo 126, težjih poškodb pa 80. Če smrti v Italiji in Sloveniji primerjamo s številom prebivalcev obeh držav, so v Sloveniji, ki je izrazito »planinska država«, zabeležili skoraj dvakrat toliko žrtev v gorah. Zanimiv je tudi podatek, ki so ga posredovali italijanski gorski reševalci, in sicer ta, da med osebami, ki so jim pomagali, je bilo kar 9215 članov kakega **planinskega društva**, medtem ko le 910 ni bilo včlanjenih, kar še enkrat poudarja, da so nasveti, ki jih je prejšnje dni ponudila **PZS** in, ki jih bomo zdaj obnovili, še toliko bolj na mestu, veljajo pa tako za bolj kot za manj izkušene ljubitelje gora.

Vreme in prva pomoč

Razmere v gorah so trenutno, in tako bo še nekaj časa, zelo varljive. Medtem ko so nižje ležeči vrhovi že izpostavljeni pripek, so v visokogorju, posebej na severnih delih in kotanjah, razmere še vedno zimske. V tem času znajo biti še dodatno nevarne, saj se sneg čez dan topi, ponoči pa še vedno zmrzuje, opozarjajo na **PZS**.

Strokovni sodelavec **PZS** Matjaž Šerkezi poudarja, da je za obisk gora nujno treba poznati aktualne razmere in objektivne nevarnosti v hribih, pa tudi osnove vremenoslovja, prve pomoči, orientacije in različnih tehnik gibanja. Ob tem je še kako pomembna tudi primerna oprema in njena pravilna uporaba ter spoštljiv odnos do gora.

»V visokogorju se je treba dobro pozanimati o poti, saj sta trenutno na nekaterih gorah še vedno obvezna spremljevalca

cepin in dereze. Po koncu zime pa je treba biti posebej previdni pod skalnimi previsi, ker je povečana nevarnost padanja kamenja,« se pravi.

Pomen predhodne priprave

Prvi korak za obisk gora je po besedah Šerkezija izbira primerne poti, nujno pa se je treba pozanimati tudi o stanju vseh zahtevnejših poti. Vedno je treba o poti seznaniti tudi najbližje in se v poletni pripeki na pot odpraviti dovolj zgodaj. S tem je manjša tudi izpostavljenost nevihtam, ki so v popoldanskem času pogostejše.

V uvodu v sezono so vedno poškodovane tudi posamezne poti ter potrgane jeklenice. Nikakor pa ne gre spregledati hitro spreminjajočih se vremenskih razmer. V vsakem primeru pa je ključna oprema.

Na **PZS** svetujejo, naj imajo planinci na zahtevnejših poteh s sabo ustrezna oblačila za zaščito pred mrazom in padavinami, ustrezno obutev, v nahrbtniku pa prvo pomoč, nekaj hrane in pijače za rezervo, zaščito pred soncem, čelno svetilko, mobilni telefon s polno baterijo, zemljevid, dokumente, poleg tega pa alu-folijo ali drugo zaščito pred podhladitvijo.

Tudi tokrat so opozorili na različne aplikacije z zemljevidi, ki so lahko nepopolne ali pa zavajajoče. Zato na **PZS** opozarjajo na uporabo primernih aplikacij, kot je denimo maPZS, pa tudi na uporabo klasičnih zemljevidov, saj praksa kaže, da pametni telefoni pogosto nimajo potrebnega signala, baterija pa ni večna.

Glede na število prebivalcev v državah je v Sloveniji dvakrat več žrtev v gorah kot v Italiji

Julijske Alpe Pogled z vrha 2274 metrov visoke Visoke Ponce, ki leži na meji med Italijo in Slovenijo **VONCI**